

**Полтавський державний медичний університет
Навчально-науковий медичний інститут**

Кафедра пропедевтики внутрішньої медицини

«УЗГОДЖЕНО»

Гарант освітньої-професійної
програми «Медсестринство»
“29” серпня 2025 р.

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Голова вченої ради Навчально-
наукового медичного інституту
Протокол від “29” серпня 2025 р. №1

ПРОГРАМА

клінічної практики з основ медсестринства

ОК 22. Основи медсестринства з практичним курсом

(Модуль 3)

рівень вищої освіти
галузь знань
спеціальність
спеціалізація
освітньо-професійна програма
кваліфікація освітня
кваліфікація професійна

форма навчання
курс та семестр

перший (бакалаврський)
I Охорона здоров'я та соціальне забезпечення
I5 Медсестринство
I5.01 Медсестринство
Медсестринство
бакалавр з медсестринства
сестра медична (брат медичний) автономної
практики
денна
I курс, II семестр

Програма з клінічної практики з основ медсестринства є складовою (Модулем 3) обов'язкової освітньої компоненти Основи медсестринства з практичним курсом для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня І5 Медсестринство І5.01 Медсестринство.

Розробники:

Прізвище, ім'я, по батькові викладача (викладачів), науковий ступінь, учене звання	к.мед.н., доцент Вікторія САКЕВИЧ к.мед.н., доцент Віктор БОРЯК к.мед.н., доцент Тетяна ТРИБРАТ
Представники роботодавців	Самолеліс Людмила Миколаївна Сидоренко Ольга Костянтинівна
Контактний телефон	(0532)688390 (0532) 532576
Е-mail:	propedevtika_simmed@pdmu.edu.ua
Сторінка кафедри на сайті ПДМУ	https://prop-intmed.pdmu.edu.ua

Програму розглянуто та схвалено на засіданні кафедри пропедевтики внутрішньої медицини, протокол від 28.08.2025 р. №1

1. Опис програми

Клінічна практика з основ медсестринства є складовою (Модулем 3) ОК22 Основи медсестринства з практичним курсом для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня спеціальності 223 Медсестринство спеціалізація 223.01 Медсестринство. Обсяг клінічної практики – 90 годин (2 тижні). Практика здобувачів освіти проводиться на базах, які відповідають меті, завданням, змісту практики та є реальним професійним середовищем для формування конкурентоспроможності випускників. Здобувачі освіти проходять практику у закладах охорони здоров'я не залежно від їх форм власності (базах практики), згідно з укладеними договорами за умови забезпечення ними виконання програми практики у повному обсязі. Здобувачі освіти можуть самостійно обирати місце проходження практики за умови відповідності бази встановленим вимогам.

Предметом клінічної практики є формування особистості медичного працівника, озброєного знаннями та практичними навичками здійснення медсестринського процесу, спрямованого на забезпечення та збереження здоров'я і життя людини.

Пререквізити і постреквізити навчальної дисципліни (міждисциплінарні зв'язки)

Пререквізити: «Основи медсестринства з практичним курсом» (модулі 1 та 2), «Анатомія та фізіологія людини», «Основи латинської мови з медичною термінологією», «Охорона праці в галузі», «Основи медичного права та антикорупційного законодавства України», «Українська мова (за професійним спрямуванням)»

Постреквізити: закладає основи вивчення освітніх компонентів циклу професійної підготовки за спеціальністю та спеціалізацією.

2. Мета та завдання

2.1. Метою є набуття здобувачами освіти професійних знань, умінь та навичок для вирішення тих чи інших виробничих завдань; формування необхідного обсягу загальних та спеціальних компетентностей, що є важливою умовою не тільки провадження медсестринського догляду, але й для задоволення соціокультурних потреб людини демонструвати найкращі якості майбутнього фахівця, які відображають медсестринство як гуманістичну професію.

2.2. Основними завданнями є поглиблення й систематизація теоретичних знань з основ медсестринства, удосконалення практичних навичок і вмінь зі спостереження та догляду за пацієнтами, вироблення навичок спілкування з пацієнтами та їхнім родичами на основі принципів медичної етики та деонтології, вивчення основних наказів та інструктивних документів МОЗ України та інше.

3. Компетентності, формуванню яких сприяє клінічна практика (інтегральна, загальні, спеціальні) та результати навчання

Згідно з вимогами Стандарту дисципліна забезпечує набуття здобувачами освіти компетентностей:

- **інтегральна:** Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері медсестринства або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів відповідної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

- **загальні компетентності:**

- здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях
- знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності
- визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків
- здатність приймати обґрунтовані рішення
- здатність працювати в команді
- навички міжособистісної взаємодії
- здатність діяти на основі етичних міркувань

- **спеціальні (фахові) компетентності:**

- здатність застосовувати професійні та правові стандарти в повсякденній професійній практиці
- здатність розпізнавати й інтерпретувати ознаки здоров'я і його змін, хвороби чи інвалідності (оцінка/діагноз), обмежень можливості повноцінної життєдіяльності і визначати проблеми пацієнтів при різних захворюваннях та станах
- здатність задовольнити потреби пацієнта/клієнта протягом різних періодів усього життя (включаючи процес вмирання) шляхом планування, допомоги і виконання медсестринських втручань, оцінки та корекції індивідуальних планів догляду, створених у співпраці з пацієнтом/клієнтом, особами, що доглядають, членами сім'ї та іншими медичними і соціальними працівниками
- застосування професійних навичок (вмінь), медичних засобів, втручань та дій для забезпечення пацієнтові/клієнтові гідного ставлення, приватності/інтимності/, конфіденційності, захисту його прав, фізичних, психологічних та духовних потреб на засадах транскультурального медсестринства, толерантної та неосудної поведінки
- здатність ефективно застосовувати сукупність медсестринських навичок (вмінь), медичних засобів, втручань та дій для забезпечення догляду на основі холістичного (цілісного) підходу, враховуючи задоволення потреб пацієнта у комфорті, харчуванні, особистій гігієні та здатності особи задовольняти свої щоденні потреби
- здатність ефективно застосовувати сукупність професійних навичок (вмінь), медичних засобів, втручань та дій при оцінці функціонального стану пацієнтів/клієнтів, підготовці їх до діагностичних досліджень та зборі біологічного матеріалу для лабораторних досліджень
- збереження власного здоров'я фахівця при здійсненні догляду, виконанні

маніпуляцій та процедур, при переміщенні і транспортуванні пацієнта/клієнта

- профілактична діяльність медичної сестри, направлена на збереження і зміцнення здоров'я, попередження захворювань й інформування та навчання пацієнта та членів його родини
- здатність здійснювати психоедукацію і підтримку особи та членів її сім'ї.

Програмні результати навчання згідно з освітньо-професійною програмою, формуванню яких сприяє клінічна практика

- проводити суб'єктивне та об'єктивне обстеження різних органів і систем пацієнта та оцінювати отримані дані
- проводити діагностику згідно спеціалізації 223.01 Медсестринство: виявляти та оцінювати проблеми пацієнта
- планувати медсестринські втручання
- здійснювати контроль за роботою молодшого медичного персоналу та станом інвентарю
- виконувати медичні маніпуляції з метою забезпечення санітарно-протиепідемічного режиму
- належно виконувати медичні маніпуляції з метою забезпечення особистої гігієни пацієнта
- виконувати найпростіші методи фізіотерапії
- координувати дії за допомогою поєднання декількох навичок для забезпечення харчування пацієнта
- належно виконувати медичні маніпуляції з метою проведення заходів щодо стабілізації функціонального стану організму
- виписувати, зберігати та застосувати фармакологічні засоби
- вміти підготувати пацієнта, здійснити забір і скерування біологічного матеріалу на лабораторне та інструментальне дослідження надавати екстрену долікарську медичну допомогу на підставі діагнозу невідкладного стану
- здатність до точності при здійсненні взаємозалежних професійних функцій
- планувати і проводити профілактичні та протиепідемічні заходи щодо інфекційних хвороб
- організовувати та проводити навчання пацієнтів та членів їхніх родин з медичних питань
- належно вести відповідну медичну документацію.

Результати навчання по завершенню клінічної практики здобувачі освіти повинні

знати:

- теорію і філософію медсестринської справи;
- основні потреби людини;
- роль медичної сестри у збереженні індивідуального та громадського здоров'я;
- функціональні обов'язки медсестри стаціонару;
- основні види медичної документації приймального і соматичного відді-

- лень, правила їх оформлення;
- визначення поняття медсестринської справи, її основні функції;
 - історію розвитку і становлення медсестринської справи;
 - роль медичної сестри, як спеціаліста в системі охорони здоров'я, її основні завдання, права та обов'язки;
 - визначення санітарно-протиепідемічного режиму, його призначення, засоби досягнення;
 - види і методи дезінфекції та стерилізації, їх характеристики;
 - лікувально-охоронний режим: визначення, шляхи забезпечення;
 - основні принципи лікувального харчування;
 - особливості спостереження і догляду за пацієнтами в гарячці;
 - особливості спостереження і догляду за пацієнтами з порушеннями функціонального стану органів дихання, кровообігу, травлення, сечової системи;
 - догляд за тяжкохворими та агонуючими;
 - основні методи лабораторних досліджень, їх принципи, підготовку пацієнтів до лабораторного обстеження;
 - характеристику рентгенологічного та ендоскопічного методів дослідження, особливості підготовки пацієнта до обстеження за допомогою цих методів;
 - основи санології;
 - необхідність впровадження медсестринського процесу в медсестринську освіту і практику;
 - характеристику етапів медсестринського процесу;
 - чинні накази, інструкції і методичні вказівки МОЗ України, Головних управлінь охорони здоров'я облдержадміністрацій України.

ВМІТИ:

- здійснювати медсестринський процес;
- документувати медсестринський процес;
- забезпечити інфекційну безпеку пацієнта і медсестри;
- навчити пацієнта та членів його сім'ї навичкам само- і взаємодогляду;
- професійно спілкуватися;
- виконувати санітарне оброблення пацієнта;
- готувати і застосовувати дезінфекційні розчини;
- проводити стерилізацію;
- скласти добове меню та виписувати порційну вимогу;
- годувати тяжкохворих;
- вимірювати температуру тіла, визначати пульс, артеріальний тиск, добовий діурез, водний баланс;
- ставити газовивідну трубку, клізми;
- проводити катетеризацію і промивання сечового міхура м'яким катетером;
- виконувати найпростіші фізіотерапевтичні процедури;
- застосовувати лікарські засоби: зовнішньо, ентерально і парентерально;
- готувати пацієнта до лабораторного, рентгенологічного, ендоскопічного

- та ультразвукового методів дослідження;
- оформляти медичну документацію;
- давати рекомендації щодо здорового способу життя, загартування, рухової активності, раціонального харчування, активного довголіття, планування сім'ї;
- проводити санітарно-освітню роботу (оформлювати санітарні бюлетені, бесіди, лекції).

4. Структура клінічної практики з «Основ медсестринства з практичним курсом»

№ з/п	Тематика	Загальний обсяг	Робота у стаціонарі	Самостійна робота студента
1	Медсестринський процес. Медсестринська педагогіка	9	6	3
2	Профілактика внутрішньо лікарняної інфекції	9	6	3
3	Роль сестри медичної у приймальному відділенні	9	6	3
4	Особиста гігієна пацієнтів. Харчування та годування пацієнтів.	9	6	3
5	Догляд та нагляд за пацієнтами	9	6	3
6	Найпростіші методи фізіотерапії	9	6	3
7	Виписування, зберігання та застосування лікарських засобів	9	6	3
8	Участь медичної сестри в лабораторних та інструментальних дослідженнях	9	6	3
9	Зондові маніпуляції	9	6	3
10	Основи санології	9	6	3
11	Підсумковий контроль	-	-	-
	Усього	90	60	30

5. Тематичний зміст клінічної практики

Тема 1. Медсестринський процес. Медсестринська педагогіка

У відділенні студенти:

- проводять бесіду з пацієнтом для виявлення проблем;
- оцінюють дані фізичного обстеження пацієнта;
- визначають мету та обсяг медсестринських втручань;
- складають індивідуальні плани медсестринського догляду та навчання пацієнтів;
- використовують стандартні плани догляду при складанні індивідуального плану медсестринських втручань;
- оцінюють якість та ефективність навчання;
- документують етапи медсестринського процесу в навчальній медсестринській історії хвороби.

Тема 2. Профілактика внутрішньолікарняної інфекції

У відділенні студенти:

- проводять вологе прибирання в лікувально-профілактичних закладах із застосуванням дезінфекційних розчинів;
- провітрюють і дезінфікують приміщення лікувально-профілактичних закладів;
- дезінфікують і утилізують медичні відходи;
- обробляють руки до і після виконання будь-якої маніпуляції, у разі контакту з біологічними рідинами;
- використовують засоби індивідуального захисту (маска, халат, окуляри, шапочка, фартух тощо);
- готують миючі та дезінфікуючі розчини різної концентрації;
- дезінфікують предмети догляду;
- проводять передстерилізаційне очищення виробів медичного призначення;
- проводять контроль якості перед стерилізаційного очищення;
- готують перев'язувальний матеріал, укладають у стерилізаційні коробки;
- одягають стерильні халат, шапочку, маску, гумові рукавички
- знімають використані рукавички, халат, маску;
- готують до роботи маніпуляційний кабінет.

Тема 3. Прийом пацієнтів

У відділенні студенти:

- заповнюють паспортну частину медичної карти стаціонарного пацієнта (електронний реєстр пацієнтів), журнал прийому пацієнтів;
- транспортують пацієнта в лікувальне відділення;
- здійснюють повну або часткову санітарну обробку пацієнта;
- проводять огляд і здійснюють відповідні заходи при виявленні педикульозу.

Тема 4. Особиста гігієна пацієнтів. Харчування та годування пацієнтів

У відділенні студенти:

- визначають ступінь ризику розвитку пролежнів у пацієнта;
- здійснюють заходи з профілактики пролежнів;
- обробляють шкіру за наявності пролежнів;
- забезпечують правильне положення пацієнта за допомогою функціонального ліжка та інших пристосувань;
- готують ліжко пацієнта;
- змінюють постільну та натільну білизни;
- вживають заходи з догляду за шкірою;
- доглядають за волоссям;
- доглядають за статевими органами, промежиною (профілактика попрілостей);
- доглядають за очима;
- доглядають за вухами, обробляють зовнішній слуховий прохід;
- доглядають за носовими ходами;

- доглядають за порожниною рота;
- подають сечоприймач тяжкохворим пацієнтам;
- подають металеве і гумове судно тяжкохворим пацієнтам;
- проводять бесіду з пацієнтом і його родичами про суть призначеного лікувального харчування;
- складають порційну вимогу на харчування хворих;
- складають приблизне добове меню згідно з рекомендованим лікувальним харчуванням;
- здійснюють контроль за санітарним станом приліжкових столиків, холодильника, асортиментом і терміном зберігання продуктів;
- годують тяжкохворих з ложки і напувальниці;
- здійснюють штучне харчування пацієнта

Тема 5. Спостереження за пацієнтами

У відділенні студенти:

- визначають набряки;
- вимірюють температуру тіла;
- реєструють дані термометрії в температурному листі;
- проводять дезінфекцію термометрів;
- надають допомогу пацієнту з гарячкою;
- підраховують частоту дихальних рухів;
- допомагають пацієнту під час кашлю, задишці, кровохарканні, легеневій кровотечі;
- подають кисень з кисневої подушки. Централізоване подавання кисню через носові катетери;
- досліджують пульс, вказання його властивостей;
- вимірюють артеріальний тиск;
- надають допомогу під час блювання, аспірації блювотними масами;
- застосовують газовідвідну трубку;
- застосовують очисну клізму;
- проводять катетеризацію сечового міхура м'яким катетером;
- промивають сечовий міхур;
- визначають добовий діурез, водний баланс.
- доглядають за тяжкохворими та паліативними пацієнтами.

Тема 6. Найпростіші методи фізіотерапії.

У відділенні студенти:

- накладають гірчичники;
- накладають зігрівальний компрес;
- накладають охолоджувальний компрес;
- застосовують грілки;
- застосовують міхур із льодом;
- проводять кварцування;
- застосовують солюкс-лампи;

Тема 7. Виписування, зберігання та застосування лікарських засобів

У відділенні студенти:

- працюють із листом лікарських призначень;
- заповнюють журнал обліку лікарських засобів;
- роздають лікарські засоби для ентерального застосування;
- навчають пацієнта прийому різних лікарських форм ентерально.
- навчають пацієнта техніці сублінгвального вживання лікарських засобів;
- застосовують лікарські засоби через пряму кишку (за допомогою ректальних свічок);
- навчають пацієнта користуватися кишеньковим інгалятором;
- застосовують лікарські засоби на шкіру (мазі, присипки, розчини і настойки);
- навчають пацієнта або членів його сім'ї закрапуванню крапель в очі, ніс, вуха;
- набирають лікарські засоби з ампул і флаконів;
- розводять і розраховують дози антибіотика;
- проводять проби на чутливість до лікарських засобів;
- виконують внутрішньошкірні, підшкірні і внутрішньом'язові ін'єкції;
- виконують внутрішньовенні ін'єкції;
- проводять взяття крові з вени для лабораторного дослідження;
- збирають і заповнюють системи для внутрішньовенних вливань;
- виконують внутрішньовенне краплинне вливання ліків;

Тема 8. Участь медичної сестри в лабораторних та інструментальних дослідженнях

У відділенні студенти:

- виконують призначення лікаря щодо підготовки пацієнтів до лабораторних та інструментальних досліджень із листка лікарських призначень;
- навчають пацієнта правилам підготовки до дослідження;
- навчають пацієнта правилам збирання харкотиння на загальний аналіз та мікобактерії туберкульозу;
- навчають пацієнта техніці збирання калу для копрологічного і бактеріологічного дослідження, на приховану кров, яйця гельмінтів;
- навчають пацієнта техніці збирання сечі на загальний аналіз, за Нечипоренком, Зимницьким, на глюкозу, діастазу, 17-кетостероїди, фенілкетонурию;
- виконують забір крові з вени для бактеріологічного дослідження;
- оформляють направлення на різні види лабораторних досліджень;
- транспортують біологічний матеріал до лабораторії;
- готують пацієнта до рентгенологічних та ендоскопічних методів дослідження травної і сечової систем;
- проводять підготовку пацієнта до ультразвукових методів дослідження.

Тема 9. Зондові маніпуляції

У відділенні студенти:

- промивають шлунок пацієнту в свідомому стані;
- проводять забір промивних вод шлунку для дослідження;
- беруть участь у дослідженні секреторної функції шлунку з ентеральними і парентеральними подразниками;
- беруть участь у дуоденальному зондуванні.

Тема 10. Основи санології

У відділенні студенти:

- навчають пацієнта техніці рухової активності для здоров'я;
- визначають та оцінюють силу м'язів;
- проводять антропометричні дослідження;
- визначають рівень вихідної тренуваності за пробами (проба з присіданням, ортостатична проба, проба з затриманням дихання);
- визначають ступень фізичного навантаження за часом по відновленню пульсу.
- проводять бесіди, лекції на тему: "Рух і здоров'я";
- навчають пацієнта принципам раціонального харчування;
- визначають фізіологічні потреби різних груп населення (з урахуванням статі, віку, інтенсивності праці) у поживних речовинах і енергії;
- визначають оптимальну масу тіла людини;
- пояснюють пацієнту основні принципи загартовування;
- проводять бесіди, лекції на тему: "Загартовування організму";
- виготовляють тематичний санітарний бюлетень "Загартовування організму"

6. Тематичний зміст самостійної роботи

№ з/п	Найменування теми	К-ть годин
1	Роль медичної сестри на етапах медсестринського процесу.	2
2	Мистецтво спілкування в медсестринстві.	2
3	Профілактика внутрішньо лікарняної інфекції	2
4	Робота медичної сестри у приймальному відділенні	2
5	Роль медичної сестри в запобіганні травматизму пацієнтів у лікувальному закладі. Безпечне середовище.	2
6	Догляд та нагляд за пацієнтами. Особиста гігієна пацієнтів.	2
7	Навчання пацієнта та його оточення основам лікувального харчування.	2
8	Навчання пацієнта та його оточення, родини догляду за колоностомою, ілеостомою, постійним сечовим катетером у домашніх умовах.	2
9	Виписування, зберігання та застосування лікарських засобів.	2
10	Навчання пацієнта та його оточення техніці застосування лікувальних засобів зовнішньо, ентерально, використання інгалятора, введення ректальних свічок. Найпростіші методи фізіотерапії.	2
11	Навчання пацієнта та проведення підготовки до лабораторних та	2

	інструментальних досліджень	
12	Навчання пацієнта та проведення підготовки до зондових маніпуляцій.	2
13	Навчання пацієнта та його оточення методам загартування організму.	2
14	Навчання пацієнта і його оточення основам здорового способу життя та активного довголіття.	2
15	Навчання пацієнта та його оточення методам психічної саморегуляції.	2
	Усього	30 год.

11. Перелік практичних навичок з клінічної практики

1. Виявляти проблеми пацієнта, формулювати медсестринський діагноз.
2. Складати індивідуальні плани медсестринського догляду за пацієнтом, використовуючи стандартні плани догляду
3. Дезінфікувати й утилізувати медичні відходи.
4. Дезінфікувати інструменти медичного призначення.
5. Обробляти руки до і після виконання будь-якої маніпуляції.
6. Обробляти руки і слизові оболонки при контакті з біологічними рідинами.
7. Готувати мийні і дезінфікуючі розчини різної концентрації.
8. Дезінфікувати предмети догляду.
9. Проводити передстерилізаційне очищення виробів медичного призначення.
10. Контролювати якість передстерилізаційного очищення
11. Стерилізувати інструменти в автоклаві. Контролювати якість стерильності.
12. Готувати перев'язувальний матеріал, укладати в стерилізаційні коробки. Контролювати якість стерильності при стерилізації в автоклаві.
13. Надягати стерильний халат, шапочку, маску, гумові рукавички.
14. Заповнювати паспортну частину індивідуальної карти стаціонарного хворого (електронний реєстр пацієнта), журнал прийому пацієнтів.
15. Проводити огляд і здійснювати відповідні заходи при виявленні педикульозу.
16. Визначати ступінь ризику розвитку пролежнів у пацієнта
17. Проводити заходи з профілактики пролежнів.
18. Обробляти шкіру за наявності пролежнів.
19. Здійснювати заходи з догляду за статевими органами, промежиною (профілактика попрілостей).
20. Здійснювати заходи з догляду за очима (промивання, закапування крапель, закладання мазі, ванночки).
21. Здійснювати заходи з догляду за вухами, оброблювання зовнішнього слухового ходу.
22. Здійснювати заходи з догляду за носовими ходами.
23. Здійснювати заходи з догляду за порожниною рота (огляд, протирання, зрошення, полоскання, аплікації).
24. Подавати сечоприймач, металеве і гумове судно тяжкохворим пацієнтам.
25. Складати порційну вимогу на харчування хворих.
26. Складати приблизне добове меню згідно з рекомендованим лікувальним харчуванням.
27. Годувати тяжкохворого пацієнта з ложки і напувальниці.
28. Вимірювати температуру тіла. Реєструвати дані термометрії в температурному листі.
29. Підраховувати частоту дихальних рухів. Реєструвати дані в температурному листі.
30. Визначати життєву ємність легень за допомогою спірометра.

31. Подавати кисень з кисневої подушки.
32. Подавати кисень через носові катетери.
33. Досліджувати пульс. Реєструвати дані в температурному листі.
34. Вимірювати артеріальний тиск. Реєструвати дані в температурному листі.
35. Визначати набряки.
36. Надавати допомогу під час блювання, аспірації блювотних мас.
37. Застосовувати газовідвідну трубку.
38. Застосовувати очисну клізму.
39. Проводити катетеризацію сечового міхура м'яким катетером.
40. Промивати сечовий міхур.
41. Накладати гірчичники.
42. Накладати зігрівальний компрес.
43. Накладати охолоджувальний компрес.
44. Застосовувати міхур із льодом.
45. Застосовувати грілку.
46. Навчати пацієнта користуванню кишеньковим інгалятором.
47. Закрапувати краплі в очі, ніс, вуха, закладати мазь за нижнє повікo.
48. Набирати лікарські засоби з ампули і флакона.
49. Розводити і розрахувати дозу антибіотика.
50. Виконувати внутрішньошкірні ін'єкції
51. Виконувати підшкірні ін'єкції
52. Виконувати внутрішньом'язові ін'єкції
53. Виконувати внутрішньовенні ін'єкції
54. Проводити забір крові із вени для лабораторного дослідження
55. Проводити забір і заповнювати систему для внутрішньовенних вливань
56. Виконувати внутрішньовенне краплинне вливання ліків
57. Проводити забір харкотиння на загальний аналіз
58. Проводити забір калу для копрологічного та бактеріологічного дослідження
59. Проводити забір калу на приховану кров, яйця гельмінтів.
60. Проводити забір сечі на загальний аналіз, за методом Нечипоренка, на діастазу.
61. Проводити забір сечі за методом Зимницького (визначити питому вагу).
62. Проводити забір сечі на глюкозу, білок, фенілкетонурію, 17-кетостероїди, бактеріологічне дослідження.
63. Проводити забір крові з вени для бактеріологічного дослідження
64. Промивати шлунок пацієнту в свідомому стані
65. Проводити забір промивних вод шлунку для дослідження.
66. Проводити дослідження секреторної функції шлунку з ентеральними і парентеральними подразниками
67. Проводити дуоденальне зондування
68. Готувати пацієнта та оснащення до проведення плевральної пункції.
69. Готувати пацієнта та оснащення до проведення абдомінальної пункції.
70. Готувати пацієнта та оснащення до проведення люмбальної пункції.
71. Визначати та оцінювати силу м'язів.
72. Виконувати антропометричні дослідження.

7. Система поточного та підсумкового контролю та методи контролю

Поточне оцінювання клінічної практики здійснюється методичним керівником практики систематично. Основна мета поточного контролю – забезпечення зворотного зв'язку між методичним керівником практики та здобувачем освіти у процесі її проходження. Методичний керівник практики обов'язково оцінює успішність кожного здобувача освіти за чотирибальною (традиційною) шкалою з урахуванням стандартизованих, узагальнених критеріїв оцінювання знань здобувачів освіти.

8. Форма підсумкового контролю успішності навчання – ПМК.

Підсумковий контроль проводиться по завершенні клінічної практики у формі захисту звіту з практики.

Контроль виконання самостійної роботи студентів проводиться під час поточного контролю та захисту практики.

Неповнота звіту, відсутність критичного аналізу розглядається як ознака недостатньої підготовленості студента.

Виявлення ознак академічної недобросовісності в оформленні звітів про проходження практики здобувача освіти є підставою для її незарахування керівником практики.

9. Критерії оцінювання знань, умінь, навичок

«5»	«4»	«3»	«2»
Студент успішно виконує різні види завдань, володіє глибокими та ґрунтовними знаннями з усіх тем РНП, здатний аналізувати, класифікувати, вільно приймати рішення.	Студент володіє міцними знаннями, не допускає суттєвих помилок. Аналізує, класифікує, узагальнює матеріал, вільно робить висновки.	Студент засвоїв матеріал в цілому, але допускає суттєві помилки, потребує допомоги у визначенні термінів, понять.	Студент практично не має знань по темі заняття, не володіє апаратом визначень, термінів та понять.

Практичні навички

«5»	«4»	«3»	«2»
Практична робота виконується в повному обсязі відповідно до алгоритмів практичних навичок.	Практична робота виконана в повному обсязі, допускаються незначні помилки, практичні навички виконані з несуттєвими помилками.	Не в повному обсязі виконано практичну роботу. Суттєві помилки у виконанні практичних навичок.	Практичними навичками не володіє.

Конвертація оцінки за традиційною 4-бальною шкалою у багатобальну (максимальний бал поточної успішності - 120 балів) – проводиться лише після поточного заняття, що передує підсумковій атестації. Конвертація проводиться

за наступним алгоритмом: – підраховується середня оцінка студента за традиційною 4-бальною шкалою, отримана протягом поточних занять, що належать до даного модуля (з точністю до сотих бала);

– для одержання конвертованої багатобальної сумарної оцінки поточної успішності за модуль середню оцінку отриману за традиційною 4- бальною шкалою треба помножити на коефіцієнт 24 або за таблицею 1. Винятком є випадок, коли середня за традиційною 4-бальною шкалою оцінка складає 2 бала. У цьому разі студент отримує 0 балів за багатобальною шкалою; – середній бал поточної успішності розраховується на загальну кількість занять у модулі, а не на фактично відвідану студентом.

Таблиця 1

Відповідність середнього балу поточної успішності за традиційною 4-бальною шкалою сумарній оцінці поточної успішності за модуль

Середній бал поточної успішності за 4-бальною шкалою	Бали за поточну успішність після конвертації середнього балу	Середній бал поточної успішності за 4-бальною шкалою	Бали за поточну успішність після конвертації середнього балу
2,00	0	3,55	85
2,05	49	3,60	86
2,10	50	3,65	87
2,15	52	3,70	89
2,20	53	3,75	90
2,25	54	3,80	92
2,30	55	3,85	93
2,35	56	3,90	94
2,40	58	3,95	95
2,45	59	4,00	96
2,50	60	4,05	97
2,55	61	4,10	98
2,60	62	4,15	99
2,65	64	4,20	101
2,70	65	4,25	102
2,75	66	4,30	103
2,80	67	4,35	104
2,85	69	4,40	106
2,90	70	4,45	107
2,95	71	4,50	108
3,00	72	4,55	109
3,05	73	4,60	110
3,10	74	4,65	111
3,15	75	4,70	113
3,20	77	4,75	114
3,25	78	4,80	115
3,30	79	4,85	116
3,35	80	4,90	118

3,40	82	4,95	119
3,45	83	5,00	120
3,50	84		

Мінімальна конвертована сума балів поточної успішності є єдиною і складає **72 бала**.

Оцінка за модуль виставляється у балах і дорівнює суммі балів, отриманих за поточну діяльність і підсумковий модульний контроль.

Мінімальна кількість балів за модуль – **122 бала**, яка вважається позитивною, максимальна кількість балів за модуль складає **200 балів**.

Оцінка з дисципліни виставляється за традиційною (чотирибальною) шкалою на основі середньої кількості балів за всі модулі, що передбачені програмою з дисципліни та результати іспиту

Шкала переведення середньої кількості балів за модуль, що передбачений програмою з дисципліни у традиційну оцінку за 4-бальною шкалою дисциплін та для всіх кафедр є єдиною (згідно з таблицею 2).

Таблиця 2

Переведення середньої кількості балів за модуль, що передбачені програмою з дисципліни, у традиційну оцінку за 4-бальною шкалою

Середня кількість балів за всі модулі, що передбачені програмою дисципліни	Традиційна оцінка за 4-бальною шкалою
170-200	«5»
140-169	«4»
139 – до мінімальної кількості балів, яку повинен набрати студент з дисципліни	«3»
менше за мінімальну кількість балів	«2»

Оцінка з дисципліни не виводиться (не конвертується) з оцінки ECTS.

Оцінка ECTS не конвертується у традиційну оцінку. Оцінка ECTS не змінює традиційну оцінку, отриману до ранжування.

10. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова (наявна в бібліотеці ПДМУ)

1. Сакевич В.Д., Казаков Ю.М., Трибрат Т.А. Методологія алгоритмів виконання практичних навичок з основ медсестринства: Навчально- методичний посібник 1 частина . – Львів: «Магнолія 2006», 2022. – 156 с.
2. Сакевич В.Д., Казаков Ю.М., Трибрат Т.А. Методологія алгоритмів виконання практичних навичок з основ медсестринства: Навчально - методичний посібник 2 частина . – Львів: «Магнолія 2006», 2022. – 176 с.
3. Трибрат Т.А., Сакевич В.Д., Шуть С.В. Методологія алгоритмів надання невідкладної допомоги в медсестринській практиці: навч.-метод. посіб. – Львів: Видавництво "Магнолія 2006", 2022. – 160 с.
4. Сакевич В.Д., Казаков Ю.М., Трибрат Т.А. Медичні маніпуляції та процедури в терапії :навчальний посібник – Львів: "Магнолія 2006", 2023. – 253с.

5. Пасечко Н. В. Основи сестринської справи: підручник. 2 видання перероб. Тернопіль: Укрмедкнига, 2021. 544с

Допоміжна:

1. Стасишин О.С. Медсестринство у внутрішній медицині: підручник для мед. ВНЗ I—III рів. акред. затверджено МОЗ, 2023.- 496 с.
2. Кучанська Г. Обстеження та оцінка стану здоров'я людини : навч. посібник, Київ : Науково- методичний центр ВФПО, 2023. – 204 с.
3. Стасишин О.С., Стасюк В.В., Бандура І.М. та ін. Медсестринство в сімейній медицині: підручник - Київ, ВСВ «Медицина», 2023- 494 с.

Інформаційні ресурси

1. <https://pdmu.edu.ua/>
2. <https://www.facebook.com/share/g/1BAGraBVis/?mibextid=wwXIfr>
3. Електронні інформаційні ресурси вузівської бібліотеки (морфо. корпус ПДМУ, 2 поверх):
 - електронний каталог бібліотеки;
 - інформаційно-довідникові джерела: енциклопедії, довідники, словники;
 - навчальні електронні видання і ресурси: посібники, що містять систематизований матеріал в рамках програми навчальної дисципліни.
4. Веб-сайт Національної бібліотеки України ім. В.І.Вернадського. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/>

Інформаційні ресурси

- Бібліотека ПДМУ <https://www.pdmu.edu.ua/biblioteca>
- Державна установа «Центр громадського здоров'я Міністерства охорони здоров'я України» <https://phc.org.ua/>
- ВООЗ <https://www.who.int/>
- Міністерство охорони здоров'я України <https://moz.gov.ua/>